

HE 203/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi määräaikaista, vuoden 2016 loppuun voimassa olevaa, työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä annettua lakia. Ansiorajoja, joiden jälkeen työkyvyttömyyseläke olisi jätettävä lepäämään, nostettaisiin

ja ne sidottaisiin uudestaan kansaneläkeindeksiin.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015 ja sitä sovellettaisiin takautuvasti vuoden 2014 alusta.

PERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

Kansaneläkejärjestelmässä on ollut vuodesta 1999 mahdollista jättää työkyvyttömyyseläke lepäämään. Vuoden 2010 alusta voimaan tulleella työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhön paluun edistämisestä annetulla lailla (738/2009) työkyvyttömyyseläkkeen lepäämäänjättämismahdollisuus ulotettiin koskemaan myös työeläkelakien mukaisia työkyvyttömyyseläkkeitä sekä kansaneläkelain (568/2007) mukaisia määräaikaisia työkyvyttömyyseläkkeitä. Lakia sovelletaan myös työkyvyttömyyseläkkeenä myönnettyihin takuueläkkeisiin. Laki oli voimassa vuoden 2013 loppuun saakka, jolloin sen voimassaoloa jatkettiin vuoden 2014 alusta vuoden 2016 loppuun.

Määräaikaiseen lakiin oli tehty sen voimassaoloaikana muutoksia, jotka oli säädetty olemaan voimassa vuoden 2013 loppuun. Kun lakia jatkettiin vuoden 2014 alusta, aiemmin määräajaksi muutetut pykälät palautuivat voimaan alkuperäisessä muodossaan ja samalla yksi pykälä kumoutui. Tarkoituksena kuitenkin oli jatkaa lain voimassaoloa kokonaisuutena kaikkien säännösten osalta. Tämän tarkoituksen mukaisesti sekä työeläkelaitokset että Kansaneläkelaitos ovat soveltaneet pykäläitä. Työkyvyttömyyseläkkeellä ole-

vien työhönpaluun edistämisestä annettua lakia ehdotetaan muutettavaksi lainsäädäntötekni- sen virheen vuoksi siten, että ansiorajona, jonka jälkeen työkyvyttömyyseläke olisi jätettävä lepäämään nostettaisiin ja ne sidot- taisiin uudestaan kansaneläkeindeksiin.

2 Esityksen vaikutukset

Esitys on sisällöltään lainsäädäntötekni- nen eikä sillä sen vuoksi ole taloudellisia tai hallinnollisia vaikutuksia tai vaikutuksia työkyvyttömyyseläkkeensä lepäämään jättäneiden asemaan.

3 Asian valmistelu

Hallituksen esitys on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä.

4 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015. Lakia sovellettaisiin kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 2014.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä annetun lain (738/2009) 3—5 § ja
lisätään lakiin uusi 10 a § seuraavasti:

3 §

Työeläkelakien mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen ansaintaraja

Työeläkelakien mukaista työkyvyttömyyseläkettä saavan työansiot eivät vaikuta työkyvyttömyyseläkkeen maksamiseen, jos:

1) täyden työkyvyttömyyseläkkeen saajan työansiot ovat enintään 40 prosenttia työkyvyttömyyden alkamista edeltäneestä vakiintuneesta keskiansiosta tai, jos edellä tarkoitettu 40 prosenttia vakiintuneesta keskiansiosta on vähemmän kuin 687,74 euroa, enintään 687,74 euroa kuukaudessa; tai

2) osatyökyvyttömyyseläkkeensaajan työansiot ovat enintään 60 prosenttia työkyvyttömyyden alkamista edeltäneestä vakiintuneesta keskiansiosta tai, jos edellä tarkoitettu 60 prosenttia vakiintuneesta keskiansiosta on vähemmän kuin 687,74 euroa, enintään 687,74 euroa kuukaudessa.

4 §

Työeläkelakien mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen jättäminen lepäämään

Jos työeläkelakien mukaista työkyvyttömyyseläkettä saava on ansiotyössä ja tästä työstä saadut työansiot ylittävät sekä 3 §:ssä mainitun 687,74 euron ansaintarajan kuukaudessa että 60 prosenttia työkyvyttömyyden alkamista edeltäneestä vakiintuneesta keskiansiosta, työkyvyttömyyseläkkeen mak-

saminen keskeytetään ja eläke jätetään lepäämään eläkkeensaajan ilmoituksesta tai eläkelaitoksen aloitteesta.

Työkyvyttömyyseläkkeen maksaminen aloitetaan eläkkeensaajan ilmoituksesta uudelleen, kun eläkkeensaaja lopettaa työnteen tai hänen työansionsa vähenevät alle 1 momentissa tarkoitettujen ansaintarajojen.

Jos 1 momentissa tarkoitettujen työansioiden arvioidaan ylittävän yli vuoden ajan sekä 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettua 687,74 euron ansaintarajan että 40 prosenttia työkyvyttömyyden alkamista edeltäneestä vakiintuneesta keskiansiosta, täysi työkyvyttömyyseläke muutetaan osatyökyvyttömyyseläkkeeksi muutosta seuraavan kuukauden alusta.

5 §

Kansaneläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen ansaintaraja ja eläkkeen jättäminen lepäämään

Kansaneläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen maksamiseen ei vaikuta, jos eläkkeensaajan työansiot ovat enintään 687,74 euroa kuukaudessa. Jos eläkkeensaaja ansaitsee enemmän kuin 687,74 euroa kuukaudessa, työkyvyttömyyseläkkeen maksaminen keskeytetään ja eläke jätetään lepäämään eläkkeensaajan ilmoituksesta tai Kansaneläkelaitoksen aloitteesta.

Työkyvyttömyyseläkkeen maksaminen aloitetaan eläkkeensaajan ilmoituksesta uudelleen, kun eläkkeensaaja lopettaa työnteen

tai hänen työansionsa vähenevät alle 1 momentissa säädetyn ansaintarajan.

10 a §

Indeksisidonnaisuus

Edellä 3—5 §:ssä säädetyt ansaintarajan rahamäärät sidotaan hintatason muutoksiin siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Tässä laissa olevat rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2011 tammikuussa maksettavina olleiden kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

Lakia sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 2014.

Helsingissä 16 päivänä lokakuuta 2014

Pääministerin sijainen, valtiovarainministeri

ANTTI RINNE

Sosiaali- ja terveysministeri *Laura Rätty*

*Liite
Rinnakkaisteksti*

Laki

työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työkyvyttömyyseläkkeellä olevien työhönpaluun edistämisestä annetun lain (738/2009) 3—5 § ja
lisätään lakiin uusi 10 a § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

3 §

Työeläkelakien mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen ansaintaraja

Työeläkelakien mukaista työkyvyttömyyseläkettä saavan työansiot eivät vaikuta työkyvyttömyyseläkkeen maksamiseen, jos:

1) täyden työkyvyttömyyseläkkeen saajan työansiot ovat enintään 40 prosenttia työkyvyttömyyden alkamista edeltäneestä vakiintuneesta keskiansiosta tai, jos edellä tarkoitettu 40 prosenttia vakiintuneesta keskiansiosta on vähemmän kuin 600 euroa, enintään 600 euroa kuukaudessa; tai

2) osatyökyvyttömyyseläkkeensaajan työansiot ovat enintään 60 prosenttia työkyvyttömyyden alkamista edeltäneestä vakiintuneesta keskiansiosta tai, jos edellä tarkoitettu 60 prosenttia vakiintuneesta keskiansiosta on vähemmän kuin 600 euroa, enintään 600 euroa kuukaudessa.

Ehdotus

3 §

Työeläkelakien mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen ansaintaraja

Työeläkelakien mukaista työkyvyttömyyseläkettä saavan työansiot eivät vaikuta työkyvyttömyyseläkkeen maksamiseen, jos:

1) täyden työkyvyttömyyseläkkeen saajan työansiot ovat enintään 40 prosenttia työkyvyttömyyden alkamista edeltäneestä vakiintuneesta keskiansiosta tai, jos edellä tarkoitettu 40 prosenttia vakiintuneesta keskiansiosta on vähemmän kuin 687,74 euroa, enintään 687,74 euroa kuukaudessa; tai

2) osatyökyvyttömyyseläkkeensaajan työansiot ovat enintään 60 prosenttia työkyvyttömyyden alkamista edeltäneestä vakiintuneesta keskiansiosta tai, jos edellä tarkoitettu 60 prosenttia vakiintuneesta keskiansiosta on vähemmän kuin 687,74 euroa, enintään 687,74 euroa kuukaudessa.

4 §

Työeläkelakien mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen jättäminen lepäämään

Jos työeläkelakien mukaista työkyvyttömyyseläkettä saava on ansiotyössä ja tästä työstä saadut työansiot ylittävät sekä 3 §:ssä mainitun 600 euron ansaintarajan kuukaudessa että 60 prosenttia työkyvyttömyyden alkamista edeltäneestä vakiintuneesta keskiansiosta, työkyvyttömyyseläkkeen maksaminen keskeytetään ja eläke jätetään lepäämään eläkkeensaajan ilmoituksesta tai eläkelaitoksen aloitteesta.

Työkyvyttömyyseläkkeen maksaminen aloitetaan eläkkeensaajan ilmoituksesta uudelleen, kun eläkkeensaaja lopettaa työnteon tai hänen työansionsa vähenevät alle 1 momentissa tarkoitettujen ansaintarajojen.

Jos 1 momentissa tarkoitettujen työansioiden arvioidaan ylittävän yli vuoden ajan sekä 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettun 600 euron ansaintarajan että 40 prosenttia työkyvyttömyyden alkamista edeltäneestä vakiintuneesta keskiansiosta, täysi työkyvyttömyyseläke muutetaan osatyökyvyttömyyseläkkeeksi muutosta seuraavan kuukauden alusta.

5 §

Kansaneläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen ansaintaraja ja eläkkeen jättäminen lepäämään

Kansaneläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen maksamiseen ei vaikuta, jos eläkkeensaajan työansiot ovat enintään 600 euroa kuukaudessa. Jos eläkkeensaaja ansaitsee enemmän kuin 600 euroa kuukaudessa, työkyvyttömyyseläkkeen maksaminen keskeytetään ja eläke jätetään lepäämään eläkkeensaajan ilmoituksesta tai Kansaneläkelaitoksen aloitteesta.

Työkyvyttömyyseläkkeen maksaminen aloitetaan eläkkeensaajan ilmoituksesta uudelleen, kun eläkkeensaaja lopettaa työnteon tai hänen työansionsa vähenevät alle 1 momentissa säädetyn ansaintarajan.

4 §

Työeläkelakien mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen jättäminen lepäämään

Jos työeläkelakien mukaista työkyvyttömyyseläkettä saava on ansiotyössä ja tästä työstä saadut työansiot ylittävät sekä 3 §:ssä mainitun 687,74 euron ansaintarajan kuukaudessa että 60 prosenttia työkyvyttömyyden alkamista edeltäneestä vakiintuneesta keskiansiosta, työkyvyttömyyseläkkeen maksaminen keskeytetään ja eläke jätetään lepäämään eläkkeensaajan ilmoituksesta tai eläkelaitoksen aloitteesta.

Työkyvyttömyyseläkkeen maksaminen aloitetaan eläkkeensaajan ilmoituksesta uudelleen, kun eläkkeensaaja lopettaa työnteon tai hänen työansionsa vähenevät alle 1 momentissa tarkoitettujen ansaintarajojen.

Jos 1 momentissa tarkoitettujen työansioiden arvioidaan ylittävän yli vuoden ajan sekä 3 §:n 1 kohdassa tarkoitettun 687,74 euron ansaintarajan että 40 prosenttia työkyvyttömyyden alkamista edeltäneestä vakiintuneesta keskiansiosta, täysi työkyvyttömyyseläke muutetaan osatyökyvyttömyyseläkkeeksi muutosta seuraavan kuukauden alusta.

5 §

Kansaneläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen ansaintaraja ja eläkkeen jättäminen lepäämään

Kansaneläkelain mukaisen työkyvyttömyyseläkkeen maksamiseen ei vaikuta, jos eläkkeensaajan työansiot ovat enintään 687,74 euroa kuukaudessa. Jos eläkkeensaaja ansaitsee enemmän kuin 687,74 euroa kuukaudessa, työkyvyttömyyseläkkeen maksaminen keskeytetään ja eläke jätetään lepäämään eläkkeensaajan ilmoituksesta tai Kansaneläkelaitoksen aloitteesta.

Työkyvyttömyyseläkkeen maksaminen aloitetaan eläkkeensaajan ilmoituksesta uudelleen, kun eläkkeensaaja lopettaa työnteon tai hänen työansionsa vähenevät alle 1 momentissa säädetyn ansaintarajan.

10 a §

Indeksisidonnaisuus

Edellä 3—5 §:ssä säädetyt ansaintarajan rahamäärät sidotaan hintatason muutoksiin siten kuin kansaneläkeindeksistä annetussa laissa (456/2001) säädetään.

Tässä laissa olevat rahamäärät vastaavat kansaneläkeindeksin sitä pistelukua, jonka mukaan vuoden 2011 tammikuussa maksettavina olleiden kansaneläkkeiden suuruus on laskettu.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2015.

Lakia sovelletaan kuitenkin 1 päivästä tammikuuta 2014.